

СОФИЯ

¬ ***През изминалата година / групова изложба / Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство, бул. „Черни връх" 2 / 9 юли - 5 септември.*** По покана на Надежда Джакова, куратори на Националната галерия представят впечатленията си от българската арт-сцена през изминалата година. Изложбата е в популярната по световните сцени форма на акрошаж (accrochage) – колективно представяне на произведения на различни автори, обвързани единствено от субективния интерес на организаторите на експозицията. https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/over-the-past-year-2/

¬ ***Лика Янко / Пътуване към образа / самостоятелна изложба / куратори Николай Ущавалийски и Ива Велева / Национална галерия, Двореца, пл. „Княз Александър I" 1 / 29 април - 5 септември.*** Националната галерия притежава една от най-големите и представителни колекции от творби на художничката Лика Янко (1928–2001). След две мащабни експозиции през 2002 и 2011, базиращи се на максимално пълна хронология, настоящата изложба насочва фокуса на внимание към ранното ѝ творчество. https://tinyurl.com/58ncjjyh

¬ ***Иван Христов (1900 - 1987) / ретроспективна изложба / Национална галерия, Двореца, пл. „Княз Александър I" 1 / 18 юни - 20 септември.*** Иван Христов е сред най-изявените майстори на българската пейзажна живопис. Създава стотици платна, отразили непреходното в природата и възрожденската архитектура. Критиката реагира положително на силната му индивидуалност и характерната живописна техника. Високо международно признание за художника е златният медал от Световното изложение в Париж през 1937, на което показва картината „Созополски къщи". Настоящата мащабна изложба е съставена основно от непоказвани творби, собственост на неговите наследници и на почитатели на изкуството му, както и от картини от фонда на Националната галерия и ГХГ – Пловдив. https://tinyurl.com/2wx7y8mz

¬ ***Калин Серапионов / Репетиция / самостоятелна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 16 юни - 16 август.*** “Във видеоинсталацията „Репетиция“ Калин Серапионов проследява взаимоотношенията между 14 човека, поставени в условното и метафорично поле на репетиционната зала. Действието се случва без предварително зададена драматургия и хореография. Репетицията е предпоставен житейски процес, който се случва в момента. Тя е едновременно подготовка и крайна цел на художественото произведение. Участниците трябва да наблюдават собствените си реакции, насочвани от интуиция и спонтанност. В „Репетиция“ Калин Серапионов поставя важни въпроси към публиката. Един от тях е: Можем ли да бъдем заедно – истински, физически – във време, в което всеки е сам?” - Весела Ножарова, куратор https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/rehearsal-kalin-serapionov/

¬ ***Reforms : Творческа лаборатория за дизайн. Проект на НХА и ИКЕА България / изложба на студенти от Националната художествена академия / куратори Гергана Минкова, Диана Василева и Елизар Милев / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 10 юни - 26 юли.*** В рамките на този едногодишен проект студентите от специалностите „Индустриален дизайн“, „Керамика“ и „Дизайн на порцелан и стъкло“ експериментират с мебели и аксесоари на ИКЕА, използвайки ги като „суров материал“. Чрез методите на редизайна и концепцията за „ready-made“, младите автори са предизвикани да преосмислят функционалността на масовите продукти и да открият потенциал за удължаване на техния живот. Резултатът е трансформация, при която предметите получават нова идентичност, неочаквана визуалност и нов живот отвъд първоначалната функция. https://tinyurl.com/ms3fvyh2

¬ ***Мирена Златева / Смяна на фокуса / самостоятелна изложба / Къща музей „Вера Недкова”, ул. „11-ти август“ 2 / 21 януари - 10 юли.*** Мирена Златева показва избрана колекция от бижута и форми, в които границата между скулптурата и накита постепенно се стопява и размива. В своите произведения авторката изследва, анализира и съпоставя частите и обемите през призмата на личния си обектив и чувствителност. В експозицията откриваме повече разказ за въздействието на конструкцията и формата, като своеобразна скулптура върху човешкото тяло. Поставени по този начин, произведенията са не просто бижута или визуални акценти, а скулптурни форми, преднамерено и необичайно обемни (пръстени, колиета, брошки), които от функционална гледна точка предизвикват усещане за дискомфорт, но и същевременно желание да ги усетиш и докоснеш. https://tinyurl.com/ypwjj8sj

¬ ***Случаят Петър Дачев / ретроспективна изложба / куратори Любен Домозетски и Иво Милев / Софийска градска художествена галерия, ул. „Ген. Гурко” 1 / 23 юни – 30 август.*** В историята на българското изкуство има множество забравени художници. Малко от тях обаче представляват толкова любопитен случай, колкото Петър Дачев. Неговото творчество се разгръща в период на интензивни художествени промени, а произведенията му свидетелстват за чувствителност към новите визуални идеи и културни процеси на първата половина на XX век. Изложбата, организирана по повод 130 години от рождението на художника, е изследователски проект на Софийската градска художествена галерия, насочен към преосмисляне на утвърдени исторически представи и към възстановяване на по-сложната картина на българското изкуство между двете световни войни. Проектът събира над 200 произведения, които проследяват различни аспекти от творческата и житейската биография на автора. https://tinyurl.com/2k9jx3v5

¬ ***Веселин Стайков / Живопис, рисунки, графика / ретроспективна изложба / Софийска градска художествена галерия, ул. „Ген. Гурко” 1 / 3 юни - 19 юли.*** Изложбата е по повод 120-годишнина от рождението на Веселин Стайков. Тя не е просто ретроспективен поглед, а изследователски опит да се разгърне творческия процес на един от големите майстори на българското графично изкуство. Въпреки че завършва живопис, художникът остава запленен завинаги от графичното изкуство. Експозицията предлага различен прочит на неговото огромно художествено наследство, включващо рисунки, гравюри на дърво, литографии, офорти и маслени платна. На база на тематичния подход пред посетителя са показани над 150 творби, сред които знакови за художника цикли. https://tinyurl.com/3uat4t8w

¬ ***Йоана Тужарова / След образа / самостоятелна изложба / куратор Ренета Георгиева / Галерия Васка Емануилова, бул. „Янко Сакъзов“ 15 / 14 юли – 13 септември.*** „След образа“ предлага скулптурата като състояние отвъд видимата завършеност. Тук обектът не е финален резултат, а момент в процес – временна конфигурация на материя, електричество и възприятие. Светлинната инсталация и неонът не функционират като ефект или декорация, а като носители на структура. Те изграждат, прекрояват и дематериализират архитектурата, превръщайки пространството в активно поле.” - Ренета Георгиева https://tinyurl.com/8by39yc6

¬ ***Тревите и водата. Изложба на секция „Текстил“ / групова изложба / СБХ, ул. "Шипка" 6 / 18 юни - 29 юли.*** В изложбата участват 38 автори, предимно членове на секцията, но и гости от други специалности, които работят с текстил. През последните години се включват произведения на автори с по-широко отношение към избора на медия, които не са традиционни текстилци, но използват принципите и материалите на изкуството на текстила. https://tinyurl.com/mshcv7dm

¬ ***Италианско изкуство под тиклите XX – XXI век. Колекция „Зъбчеви“ / групова изложба / куратори Аксиния Джурова и Луиджи Мартини / СБХ, ул. "Шипка" 6 / 9 юни - 25 юли.*** Изложбата повдига завесата на една богата колекция, създадена от срещата на двама колекционери от Италия и България – Луиджи Мартини и Георги Зъбчев. Съставена от многобройни творби на художници и скулптори от европейското и българско изкуство, в ядрото на чуждестранната колекция на Георги и Ваня Зъбчеви е тази на Луиджи Мартини и неговата дъщеря Моннализа, по-късно значително обогатена. Тя доминира в настоящата изложба, където преобладава фигуративната живопис. https://tinyurl.com/4uec86n7

¬ ***Преосмисляне на семейството: феминистки погледи през обектива / групова изложба / кураторка д-р Калина Брейлсфорд / Гьоте-институт, ул. “Будапеща” 1 / 25 юни - 31 август.*** Изложбата обединява девет фотографки, чиито творби влизат в своеобразен диалог помежду си благодарение на резидентска програма на Гьоте-институт България, Унгария и Ченай (Индия). Изложбата е резултат на обмен и колективна рефлексия от различен културен и политически контекст и включва фотография, архивни изображения, семейни албуми, видео и инсталации. Творбите разглеждат семейството не като фиксирана или естествена структура, а като пространство на напрежение, формирано от власт, памет, грижа, мълчание, пол, идентичност и принадлежност. https://tinyurl.com/4asm6w6n

¬ ***Никола Андреев / Общество на времето / самостоятелна изложба / куратор Филип Стоилов / Галерия Credo Bonum, ул. „Славянска“ 2 / 8 юли - 8 август.*** В своята първа самостоятелна изложба Никола Андреев изследва комплексното отношение между разнообразни кризисни социокултурни явления на съвременността. Посредством разнообразни форми на визуално изкуство авторът се фокусира върху нуждата от критическо преразглеждане на общуването в среда на задълбочаващи се идеологически различия, като същевременно набляга върху необходимостта от независимо и преодоляващо социалната фрагментация отстояване на собствена автономна позиция. https://tinyurl.com/3rmh9ka3

¬ ***Девет слона Vol. 3 / Всичко, което правим / фестивал за изкуство в градска среда / 9 - 19 юли.*** За трета поредна година артисти, изследователи и диригенти, както и бетони, баничари и пчели тръгват от центъра на града към множеството негови периферии. Техните проекти отправят въпроси за невидмия труд в градските читалища като форма на поддържане на общност; за желанието да стартираш наново живота, местейки едно село на друго място; за опашката пред магазина като игра и почивката като работа. Пълна програма на https://devetslona.art/programme/

¬ ***Биляна Токмакчиева / Tabula Rasa / самостоятелна изложба / сценография Ловро Иванчич / Галерия Топлоцентрала - Куб, ул. „Емил Берсински“ 5 / 30 юни - 26 юли.*** Проектът разгръща спекулативен разказ, като превръща галерията в подземна биолаборатория и разглежда условията, при които се зараждат крайните идеологии, както и социално-политическите фактори, които тласкат цели

групи хора към радикализация. Национализмът, екстремизмът и фашизмът не са аномалии, случващи се на „другите“. Те са човешки реакции на несигурност и несправедливост, което означава, че могат да се проявят у всеки от нас. https://toplocentrala.bg/program/visual/tabula-rasa

¬ ***Стратос Калафатис / Archipelago / самостоятелна изложба / куратор Надежда Павлова / Галерия Синтезис, бул „Васил Левски“ 55 / 18 юни - 23 юли.*** Показан за първи път по повод участието на Гърция в 10-ото Венецианско архитектурно биенале през 2006 г., проектът изследва концепцията за Егейския архипелаг като „воден град“ – идея, вдъхновена от историка Руджеро Романо. Вместо да документира островите като туристически дестинации или архитектурни обекти, Калафатис насочва погледа си към онова, което ги свързва: морските маршрути, корабите, хоризонтите и самото пътуване. https://tinyurl.com/5a8s63yb

¬ ***Калина Димитрова / Летящите реки / самостоятелна изложба / Галерия Харта, ул. „Врабча“ 12 / 11 юни - 11 юли.*** Проектът поставя маркери проследяващи дългия път на водата “издишана” от тропическите гори и “вдишана” от горите около нас. Едновременно поетични и апокалиптични те са като включена червена светлина за лекотата, с която унищожаваме едни от най-важните си ресурси за добър живот и предизвикваме събития, които се превръщат в тежки социални конфликти. https://chartagallery.com/

¬ ***Черен пазар / групова изложба / куратор Камий Велуе / Галерия ПУНТА, бул. “Стефан Стамболов” 37 / 10 юни - 11 юли.*** “„Черен пазар“ е на първо място отражение на територията, в която се формира. Галерия ПУНТА, намираща се в сърцето на Женския пазар в София – кръстопът, на който протичат различни видове търговия, обмен и трансакции, е вписана в социалната и културна тъкан, образувана около множеството открити сергии. Този специфичен контекст, както и многобройните произтичащи от него истории, натрупани в рамките на няколко престоя в морския град Варна и лъкатушещите улици на Стара София, се превърна в отправна точка на размисъл върху неформалната икономика, движението на стоки и информация и условията, породили тези алтернативни потоци.” - Камий Велуе https://tinyurl.com/yf53prbn

¬ ***Павлос Йоанидес / Temporary Shelters In Every Residential Building / самостоятелна изложба / ПОСТА, бул. “Дондуков” 34 / 11 юни - 11 юли.*** Изложбата е създадена в следствие на художествената резиденция на Павлос в София и пряко вдъхновена от сградата, в която се помещава ПОСТА и в чиито подземия се намират бомбоубежища. Важността на тези урбанистични клетки беше отново изведена на повърхността в началото на войната между Русия и Украйна, когато те бяха инспектирани. Разглеждането на витрината, синекдоха на жилищната сграда, като портал, граница, дом, убежище, тяло е залогът на работата на Павлос Йоанидес. Част от ФИГ 6. https://tinyurl.com/8y33nkmt

¬ ***Кирил Прашков / Безкраен щрих / самостоятелна изложба / куратор Яра Бубнова / Галерия Doza, ул. „Цар Самуил“ 52 / 1 – 30 юли.*** “Изложбата представя творби на Кирил Прашков, създавани в периода 1978–2026 г. Общият въпрос, който преминава през творбите, е какво се случва със знака, когато го гледаме достатъчно дълго. Прашков открива текст навсякъде – в нотния запис, в привидния хаос на бодливата тел, в преплетените клонки и съчки. За него те са азбуки, системи от знаци, които могат да бъдат четени, преписвани и обитавани. Той не прескача знака, за да достигне до смисъла, а остава в самия знак – достатъчно дълго, докато той отново стане странен.” - Яра Бубнова https://fb.me/e/5ccDstiDF

¬ ***Александър Тошев / Some cultural issues / самостоятелна изложба / Галерия Аросита, ул. Врабча 12Б / 2 - 16 юли.*** “Some cultural issues е материализация на наблюденията ми върху днешните културни динамики и техният неминуем отзвук в съвременното визуално изкуство. Главна позиция в изложбата заема мистериозната фигура на „лирическият герой“, застанала в пространство на несигурност. Пътят на героя е неясен, препречен от бързо променящата се действителност. В първата ми самостоятелна изложба разглеждам тези въпроси в серия живописни платна, интерпретации върху някои известни произведения и авторски композиции, засягащи темата за ерозията на здравите основи и безпокойството от неясното бъдеще.” - Александър Тошев https://fb.me/e/7SzOYqGgk

¬ ***Ника Облак и Примож Новак / видео инсталации / Галерия Автоматик, ул. Дунав 11 / 25 юни - 27 юли.*** Ника Облак и Примож Новак работят като колектив от 2003 г. В своята художествена практика те изследват съвременното общество, движено от медиите и капитала, като анализират неговите визуални и езикови структури. Галерия Автоматик представя две техни творби : "Circular cycle" и "Where do we come from? What are we? Where are we going?" https://automatic.gallery/bg/

ПЛОВДИВ

¬ ***Петър Наков / ОТ / сайт-спесифик проект / куратор Ивайло Аврамов / Галерия Сариева, ул. "Отец Паисий" 40 / 30 април – 31 юли.*** Сайт-спесифик проектът на Петър Наков изследва пространството като тъканна структура, в която скулптурата не е само обем или материал, а система от взаимовръзки. Централен елемент в него е арматурна конструкция, включваща форми, препращащи към глаголическите букви „о“ и „т“. Работата по изложбата на Наков и Аврамов се проявява като пространствена реализация в компактния вътрешен обем 423 × 404 × 355 см на галерията, но и се възприема от галеристите като портрет на нейният генезис и характер. https://tinyurl.com/ujtxwz8z

¬ ***Творчески пространства. 14 художници от Австрия / групова изложба / ГХГ Пловдив, Зала 2019, ул. "Гладстон" 32 / 8 юли - 6 август.*** Изложбата е резултат от многогодишни задълбочаващи се контакти между ГХГ Пловдив и утвърдени представители на австрийската художествена сцена, взаимното опознаване и разменени гостувания на автори и куратори. В експозицията ще бъдат показани над 65 произведения – предимно живопис и скулптура на творци с оригинален визуален език. https://fb.me/e/5YX3jXuIZ

¬ ***Алек Хейлс / Непоследователност и повторение / самостоятелна изложба / куратор Калина Пейчева / Galeriata – независимо пространство за изкуство, ул. „Райко Даскалов“ 73 / 7 - 24 юли.*** “В центъра на изложбата стои репликираща се система, способна да поражда различия. Изхождайки от наследството на модернизма, Хейлс търси нови начини да предефинира границата между абстракция и фигуративност, като същевременно пренася мотиви от футуризма и сюрреализма в полето на иронията и хумора. В живописта си той развива своеобразна етика на изследване, където нередността, грешката и непоследователността не са отклонения от единното, а продуктивни принципи за възпроизвеждане на образност.” - Калина Пейчева https://tinyurl.com/58f74eay

¬ ***Дядовата ръкавичка / групова изложба / Galeriata – независимо пространство за изкуство, ул. „Райко Даскалов“ 73 / 16 юли - 9 август.*** Обща изложба на млади художници. https://tinyurl.com/4nbknzsm

¬ ***Цветомира Борисова / Горещ ден / самостоятелна изложба / куратор Ваня Грозданова / Io3eto, между селата Паталеница и Ветрен дол, обл. Пазарджик / 28 юни - 26 юли.*** С тази изложба художничката разглежда женствеността, във връзка с динамиката на понятията сила - крехкост, където интимността и бягството от реалността играят своите роли. Керамиката е основна медия, но е комбинирана с намерена материалност, подложена на алтерация, чрез контекста на експонирането. Продукцията на изложбения проект следва резиденция, проведена по-рано през май в Io3eto. По този начин представените творби са резултат на бавен, in-situ процес на изграждане, който стъпва на проведения между художничката и мястото диалог. https://Io3eto.org/

ДИМИТРОВГРАД

¬ ***Дан Тенев / Балканизация на 30 / документална изложба / ХГ “П. Чучурлиев”, бул. "Д. Благоев" 7 / 25 юни - 20 август.*** През 2026 се навършват 30 години от емблематичната акция-инсталация на художника Дан Тенев, осъществена през 1996 г в коритото на река Марица край Димитровград. Тя поставя началото на неговата дългогодишна серия „Въздушни резерви“ и е един от най-радикалните примери за

лендарт и концептуално изкуство в България. “Балканизация” представлява равностранен триъгълник със страна - 50м от полиетиленов ръкав дълъг 800 м и диаметър 0.6 м. Произведението е мека скулптура, чиято форма е динамична и се влияе от промените в околната среда – вятър, течения и др. Заглавието препраща към геополитическите процеси на раздробяване на Балканите през 90-те години на XX век. Чрез намеса в пейзажа, авторът интерпретира политическите събития и ги превръща в художествен образ. https://fb.me/e/73mvGBdJi

КАЗАНЛЪК

¬ ***Клаудия ди Франческо / Ритуал / самостоятелна изложба / Художествена галерия - Казанлък, Къща музей Дечко Узунов, ул. “Княз Мирски” 24 / 2 юли - 6 септември.*** „Творчеството на Ди Франческо изследва понякога напрегнатото взаимодействие между фолклор и феминизъм, ритуал и рутина, светлина и тъмнина, животинско и растително. То е ефирно и интимно, без да е сладникаво, отдавайки почит на вековните традиции, митове и мистицизъм , характерни и за двата народа, без обаче никога да се страхува да оспори онова, което родените във и от тях ритуали представляват. Творчеството ѝ търси преди всичко връзка между сакралното и профанното, между древното и модерното, между нашите сродни страни, всяка със своя собствена традиция на изцеление, празнуване и свещени символи.” - Джоана Брадшоу https://tinyurl.com/4wv38zup

¬ ***Катрин Томова / Живопис / самостоятелна изложба / куратор Румен Серафимов / Художествена галерия - Казанлък, Централна сграда, ул. Св. св. Кирил и Методий 9 / 9 юни - 23 август.*** “Цветът е голямата сила и има основна роля в живописта на Катрин Томова. Спокойно ще кажа, че тя е сред най-добрите колористи в съвременното българско изкуство. И както съветва Кандински, Катрин Томова се е отказала от реалистичното, предметното и вещественото в живописта си и се е отдала на един могъщ и свободен, абстрактно-експресионистичен стил на изразяване, който дава абсолютната възможност на цвета да внуши богатия си визуален живот в сложни и многоцветни хармонии.” - Румен Серафимов https://tinyurl.com/2s4dcmf5

¬ ***Следи. Резиденция Тлака / групова изложба / Художествена галерия - Казанлък, Къща музей Ненко Балкански, ул. "Генерал Радецки" 17 / 2 май - 19 юли.*** Проектът „Тлака: Общност за социално ангажирано изкуство“ е инициатива на неформална група млади творци от Казанлък. Първото издание се провежда в периода 22 – 29 март 2026 г. в село Средногорово. В него участват млади автори, работещи в областта на съвременното изкуство, които в рамките на една седмица развиват свои проекти в диалог с мястото, неговата история и социална среда. Идеята за резиденцията стъпва върху понятието „тлака“, което означава традиционна форма на взаимопомощ и доброволен труд в българското село. В съвременния контекст това понятие е преосмислено като модел за съвместна работа, споделяне и изграждане на творческа общност. https://tinyurl.com/mtn35sx7

ГАБРОВО

¬ ***Структури в преход / групова изложба / Център Христо и Жан-Клод, Музей Дом на хумора и сатирата, ул. “Брянска” 68 / 24 март - 25 юли.*** Изложбата е кулминацията на двумесечното училище за куратори – образователна и практическа програма за развиване на кураторски умения, критично мислене и професионална подготовка в сферата на визуалните изкуства. Включени са работи от архива на Музея на хумора и сатирата, които влизат в диалог с погледа на млади живописци, съвременни артисти, илюстратори, дори фоторепортери. Проектът разглежда напрежението между индивида и обществото, разкривайки множеството невидими връзки и правила помежду им. https://tinyurl.com/49hm86mb

В ЕВРОПА

¬ ***Венета Андрова, Гери Георгиева, Мария Налбантова и Райна Тенева / Федерация на минорните практики / съвместна изложба / куратор Мартина Йорданова / комисар Десислава Димова / 61-во издание на Венецианското биенале, Български павилион, Зала Тициано, Венеция / 9 май - 22 ноември.*** Проектът трансформира павилиона в спекулативна изследователска лаборатория, която събира сигнали от четири филма и ги активира чрез видео игра като среда за взаимодействие с публиката. В нея посетителите са поставени пред избор - да се ориентират между различни ценности и възможни посоки, и така да участват в конструирането на едно възможно общо политическо бъдеще. Изложбата разглежда теми като идентичност, дезинформация, труд и екология и изследва формите на съвместност, грижа и споделено въображение в контекста на съвременните кризи. Личният избор на всеки посетител се мисли като минорна практика, която оказва влияние върху самата „федерация“ - като среда за колективна ориентация. https://bulgarianpavilionvenice.art/bg

АРТ КАРИЕРА

¬ ***Мостове / отворена покана за резидента програма за арт критици / AICA International и Cité internationale des arts, Париж / Краен срок за кандидатстване 30 август.*** AICA International и Cité internationale des arts съвместно разработват програма насочена към арт критици, работещи и живеещи извън Франция. Тази програма предоставя и възможност за насърчаване на срещи с френската художествена, критична и кураторска сцена, което може да обогати изследователските проекти на успешните кандидати. Повече информация и кандидатстване на https://www.citeinternationaledesarts.fr/en/appels-a-candidature/bridges/

Абонирайте се за ***artnewscafe*** **бюлетин**

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

¬ селекция на новините : Десислава Милева

¬ лого: Недко Солаков

¬ корица: Дан Тенев, подготвителна рисунка на акцията-инсталация “Балканизация”, в документалната изложба “Балканизация на 30”, ХГ “П. Чучурлиев”, бул. "Д. Благоев" 7, Димитровград, 25 юни - 20 август.